

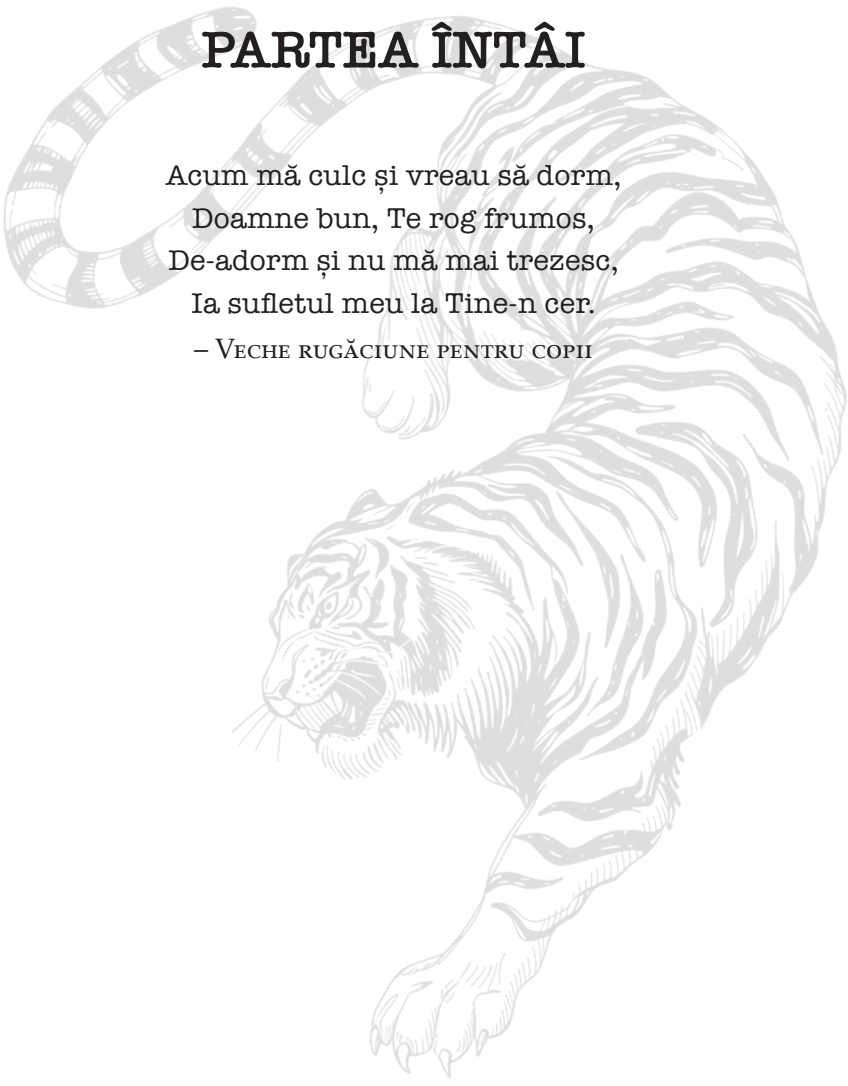
TIGRUL *din întuneric*

Traducere de Cristina Dumitru

Janyre Tromp

*BIRMANIA ÎN TIMPUL
CELUI DE-AL DOILEA
RĂZBOI MONDIAL*

PARTEA ÎNTÂI

Acum mă culc și vreau să dorm,
Doamne bun, Te rog frumos,
De-adorm și nu mă mai trezesc,
Ia sufletul meu la Tine-n cer.

– VECHĂ RUGĂCIUNE PENTRU COPII

Capitolul 1

Anul 1933

Satul Tingrabum

Statul Kachin, în Himalaya din nordul Birmaniei

BĂTAIA TOBELOR STRĂMOȘEȘTI CE STRĂBĂTEA munții se împleti cu ritmul nebun al inimii mele. Din ce în ce mai repede, bubuitul răsună dinspre junglă către vârful stâncos al muntelui Nojie Bum, întinzându-se spre cerul nesfârșit doar pentru a se stinge apoi într-un haos neputincios.

Deși focul ardea în fața mea, degetele goale de la picioare îmi erau înțepenite de frig. Spatele mă durea din cauza poziției drepte în care stăteam, așezată pe un buștean. Ar fi fost mult mai bine să fi stat ghemuită alături de celelalte fete, să mă alătur șoaptelor și camaraderiei dintre ele. Dar asta ar fi fost aproape imposibil în fusta americană pe care mama insista să o port la al nouălea meu festival de primăvară.

Zilele petrecute jucându-mă prin junglă mi se scurseseră printre degete și se risipiseră în trecut. Tata deja se aștepta să știu să citesc și să scriu atât în engleză, cât și în latină. Iar mama, deși nici măcar nu vorbea latina, era de acord cu el.

De ce trebuia să arăt și să mă comport ca o americană, nu puteam înțelege. Nu aveam să părăsesc niciodată muntele

meu – locul în care mă simțeam în siguranță, precum în brațele mătușii Nang Lu.

Mi-am îndreptat privirea spre mama, așezată lângă mine, ținătoare ca o regină a munților, în ciuda pântecului ei rotund, în care purta încă un copil.

Așezată de cealaltă parte a focului, o femeie din sat mă privea fix. Gura lui Baw Ni parcă rânjea permanent, din cauza unei cicatrice groase ca o frânghie, și așa fi putut jura că se mișca în tăcere, ca într-o incantație. Am tresărit și m-am întrebat ce blestem o mai fi chemat asupra mea azi.

Un țipăt animalic sfâșie jungla și un suspin îmi scăpă printre buze.

*Jaiwa*¹ se întoarce spre mine, de parcă mișcarea mea îi atrăsese atenția. Sânge proaspăt curgea pe fața zbârcită a povestitorului rătăcitor, iar eu, înfricoșată, m-am lipit mai tare de mama. Penele alb-negru din coiful bătrânului se ridicară, fâlfâind în bătaia vântului – ca o pasăre prinsă în capcană, zbătându-se să scape. Dându-și capul pe spate, *jaiwa* râse nebunește către cerul fără stele.

Îmi urmăream cu degetul conturul articulațiilor mâinii, concentrându-mă asupra mișcării line și constante. Duhoarea de carne și piele arsă mă învăluia și am înghițit cu greu nodul care îmi stătea în gât. Îmi doream să putem doar dansa și asculta poveștile neamului mătușii Nang Lu, fără a fi martorii unui bătrân mânios care arde mâncare drept jertfă pentru *nats*².

Tata stătea de cealaltă parte a focului, chiar la marginea cercului de lumină. Pielea lui albă strălucea în contrast cu marea întunecată a celor pe care eu îi consideram familie. Mă văzu și-și înclină capul întrebător.

I-am zâmbit, știind răspunsul. *Nats nu au putere aici.*

¹ *Jaiwa* – oficiant ritual tradițional al populației kachine (n.ed.).

² *Nats* – spirite venerate în credințele tradiționale din Myanmar (n.ed.).

Tigrul din întuneric

Am început să îmi dau şuvițele de păr după ureche, dar mi-am lăsat imediat mâna jos. Mama ignora mișcările mele și îl urmărea pe *jaiwa* tăcută ca o piatră. Dar umerii tatălui meu erau relaxați, privindu-l pe povestitor cu un zâmbet binevoitor pe chip. Mi-am îndreptat umerii și priveam cum cântă toboșarii, pe când bățile lor sălbatice reverberau în lumina focului ce pâlpâia.

Cu o ultimă lovitură, tobele se opriră, iar *jaiwa* își ridică mâinile. În lumina flăcărilor, umbra lui dansă pe cărarea satului, vie de parcă ar fi avut voință proprie.

— Ah, rosti *jaiwa*, schițând un rânjel către mine. Cea cu ochi de tigru. O poveste, poate, pentru tine, Moran Kai?

Colții lui galbeni străluciră în lumina focului.

— Este în regulă, micule tigrule. Nu-ți poate face niciun rău. Mâna mamei îmi strânse degetele și, chiar dacă pe buze îi înflori un zâmbet, palma ei tremura ușor. *Jaiwa* nu era prietenul misiionarilor străini și nici al fiicei lor.

Din gâtleele lui izbucni un hohot răutăcios, în timp ce începu să se legene de pe un picior pe celălalt. Un buștean trosni, căzând din grămada aprinsă din fața mea, ca un sacrificiu adus apetitului uriaș al focului. Scânteile zburară de jur împrejur, parcă sărbătorind victoria. Mătușa adoptivă a mamei mele, Nang Lu, se așeză lângă mine pe buturugă. O altă femeie care-l sfida pe *jaiwa*. Imitând-o pe acea femeie, mi-am fixat privirea asupra focului, cu bărbia ridicată. Nu aveam să las curajul să-mi dispară odată cu apusul soarelui.

Jaiwa își încruntă sprâncenele privind-o pe mătușa Nang Lu, apoi se întoarse spre publicul său, oamenii veniți din satele din jur.

— Legenda lui *sharaw*.

Vocea lui nazală răsună până la marginea satului. Povestea oamenilor-tigrule. Mi-am strâns pumnii în timp ce un freamăt străbătu mulțimea, fără îndoială privind cum ochii mei de chihlimbar

Janyre Tromp

străluceau în lumina focului. Să-i lăsăm să se teamă, așadar. Mi-am deschis sufletul furiei și mi-am ridicat bărbia mai sus.

Jaiwa își aruncă mâinile în sus prin întuneric și cuvintele lui melodioase incităra imaginația oamenilor.

*Când cea mai întunecată noapte cuprinde jungla,
Când soarele își întoarce spatele și înghite luna,
Când cerul se prăbușește și marele munte gâfâie de groază,
Sharaw – tigrul – va veni.*

*Ea este cea mai tânără soră a tigrului, născută din foc,
Ivită din miezul nopții și din văpaia orbitoare.
Om și bestie legați împreună,
Întuneric și Lumină, chinuiți pentru vecie.*

*Cu capul pe labe, ea strigătul tăcut pândeste,
Furia și frica împletind, căutând răzbunare pentru poporul
nostru.
Despicând jungla, ea răcnește pentru dreptate;
Distrugerea clocotește în urma ei.*

*Simțindu-și sfârșitul aproape, ea se înfurie;
Cenușa acoperă jungla, inundă, sufocă, nimicește.
Când nu mai există nimic,
Zdrobită și singură, ea se prăbușește.*

*Și nu mai există nimic.
Niciodată.*

Pe măsură ce ultimul ecou al vocii lui se stinge în junglă, *jaiwa* mă privi încruntat, provocându-mă să-i contest prezicerea. Că, într-un fel, voi deveni bestia înfiorătoare a întunericului.

Tigrul din întuneric

Fetele se uitară la mine cu priviri îngrijorate, retrăgându-se, ca și cum aș fi putut să le atac. Mama se ridică, înclinându-se în fața tatălui meu și a căpeteniilor satelor învecinate.

— Mulțumim pentru povestea captivantă! Vă dorim noapte bună!

Degetele mamei le strânseseră pe-ale mele în timp ce ne îndreptam spre *basha*³ misionarilor, căminul meu.

Ea îmi legănă brațul înainte și înapoi, iar eu mi-aș fi dorit ca tata să fie de cealaltă parte, amândoi ridicându-mă între ei, până ce vârfurile picioarelor mele ar fi atins cerul înstelat, în timp ce sporovăiala noastră veselă ar șterge imaginile nedorite din mintea mea. Dar tata rămăsese, salutându-mă cu un zâmbet la plecarea mea. Rămăsese pentru ca ei să știe că nu ne era frică.

În camera mea, razele de lumină de la focul satului se întindeau ca niște degete, netezind parcă salteaua mea de bambus împletit.

Mama gemu când se aplecă asupra mea, cu mâna apăsată pe pântec, înainte de a mă săruta pe frunte.

— Micuța mea tigroaică, nu-l asculta pe acel bătrân sau pe Baw Ni. Ei se agață de vechile obiceiuri și se tem de noua cale, mai adevărată și mai puternică. *Sharaw* este doar un vis, o umbră palidă, fără apărare în lumina lunii.

Ținea săculețul ei roșu de rugăciune la piept, ca și cum ar fi pus acolo rugăciunea pentru mine.

— Somn ușor! îmi șopti ea, apoi se întoarse și închise ușa.

Am închis ochii, încercând să nu mai văd întunericul și să nu mai aud murmurul satului.

³ *Basha* – adăpost improvizat din bambus și frunze, specific zonelor rurale din Birmania (Myanmar) (n.ed.).

Nu este nimic acolo. Sharaw nu este real.

Indiferent de câte ori repetam cuvintele mamei, stomacul meu tot se strângea.

Eram sigură că în acea noapte tigrul mă va vizita în vis și va repeta șoaptele satului, atrăgându-mă în foc, unde mă voi contopi cu el și voi deveni un amestec ciudat între tigrul și om – *sharaw*.

Mi-am strâns genunchii la piept.

„Nu există întuneric în sufletul meu. Sunt o închinătoare a lui *Karai Kasang*⁴. Dumnezeuul suprem mă va proteja. Nu ai putere asupra mea. Nu ai nicio putere asupra mea.”

Căldura îmi mângâia spatele, iar lumina flăcărilor se prelingea peste călcâiele mele. O închipuire a viitorului meu prezis, în care distrugerea mocnea în urma mea, pregătită să mă mistuie împreună cu jungla mea.

Un țipăt străbătu *basha*, iar eu m-am ridicat brusc, făcând ca fibrele podelei de bambus împletit să mi se înfigă între degetele mele strânse. Țipătul încă îmi înțepa gâtul, în timp ce în urechi îmi răsună ecoul unui hohot de râs.

Cum nimeni nu-mi sări în ajutor, am înțeles că ceilalți erau încă la sărbătoare, iar sunetele de bucurie erau ale lor. Am sperat ca nimeni să nu mă fi auzit. Baw Ni ar fi folosit temerile mele ca dovadă că Dumnezeuul tatălui meu nu era real.

M-am furișat pe ușă și am coborât scara. Tata ar ști cum să alunge frica ce se strecurase înăuntrul meu.

În centrul satului, umbrele familiei mele adoptive se curbau și pâlpâiau. Tata stătea la marginea cercului, vorbind cu mama, lipiți unul de altul. M-am îndreptat spre ei, dar atunci silueta întunecată a lui *jaiwa* dansă între noi, mișcându-și mâinile precum niște fălci închipuite ce mușcau din tot ce era în jur. Am șovăit. Poate că așa fi mai în siguranță la *basha*.

⁴ Numele lui Dumnezeu în cultura kachin (n.tr.).

Tigrul din întuneric

Stomacul meu se agită, așa că mi-am dus mâinile la mijloc. Singurul aliment din casă erau boabele tari, puse la înmuiat în camera de gătit. Dar cu câteva zile în urmă găsisem o mână de fructe de pădure pe munte. Poate că se mai copseseră între timp.

Ziua, jungla îmi era la fel de mult casă ca și satul, dar noaptea... șovăiam, gândindu-mă la urși, șerpi, tigri.

Crampele din stomac mă făcură să mă hotărăsc. Cu siguranță muntele meu, Nojie Bum, avea să mă protejeze. Am urcat scara și am apucat lanterna din camera de gătit, arcul și săgeata pe care mi le făcuse tata. Apoi m-am lăsat cuprinsă de brațele primitive ale muntelui.

De cealaltă parte a câmpului de orez, întunericul mă învălui. Sub razele slabe ale lunii ce abia îmi lumina pașii, mi-am ținut pașii pe potecă mai mult din memorie decât din vedere, până când masa înaltă de iarba elefantului făcu loc unei stânci uriașe ce se înălța deasupra satului – sanctuarul meu.

Siluate mici pâlpâiau în lumina focului de tabără. Dar distanța înghițea sunetul sărbătorii, așa că tot ce se mai auzea erau târâiturile blânde ce formau limba junglei.

Picioarele goale îmi alunecau tăcut peste pietricele, pe când ferigile, ca niște degete, îmi atingeau tălpile. Arțarul se înălța în fața mea. Știam că tufișurile cu fructe de pădure ar trebui să fie la dreapta – deasupra unui mic luminiș spre junglă.

Un sunet hârșăit veni din stânga mea.

Am rămas nemișcată, cu degetele pe arcul legat la piept. Sunetul semăna aproape cu un muget de cerb *muntjac*. Aproape.

Am ridicat lanterna, dorind ca lumina să pătrundă mai adânc în întuneric.

Jungla se liniști, iar eu m-am oprit, căutând sursa zgomotului.

O crenguță se rupse, așa că m-am întors brusc.

Liniile copacilor se învătejiră și un țipăt țâșni din gâtul meu. Am lăsat felinarul și m-am aruncat spre cel mai apropiat copac,

urcându-mă printre ramuri. Lumina felinarului meu pâlpâi la baza copacului.

Sharaw nu este adevărat.

Zgomotul se auzi din nou. Mai aproape de data aceasta. Ochii de chihlimbar reflectară flăcările pâlpâinde – ochii unui vânător ce era pe urmele mele.

Mi-am dat jos arcul și, cu degetele tremurânde, am așezat săgeata cu vârful înmuiat în veninul copacului *upas*. Era singura mea șansă împotriva unui tigru.

O umbră se furișă printre tufișurile joase ale junglei, iar eu am eliberat săgeata.

Te rog, fă să meargă drept.

Urlând de furie, animalul ieși în lumină – valuri de dungi portocalii și negre alungând și ultima fărâmbă de speranță din inima mea. Era cel mai mare tigru pe care-l văzusem vreodată.

Săgeata mea mică era înfiptă în umărul lui. Animalul se rotea cu pași legănăți în jurul copacului în care mă cocoșasem.

Săgețile mele nu vor fi niciodată de ajuns. Poate că nici pușca tatălui meu nu ar fi fost destul de puternică.

M-am strâns la adăpostul frunzelor, mușcându-mi buza.

Fii una cu frunzele. Una cu frunzele.

Tigrul mirosi felinarul și îl doborî cu laba. Sticla se sparse, iar flacăra scânteie înainte de a aprinde iarba.

Un strigăt se auzi dinspre sat. Tata. Lumina unui felinar urca muntele.

Tata. Te rog, grăbește-te.

Dar speranța care se înfiripase în mine se stinse când tigrul își înălță capul și sări în copacul în care mă ascunsesem. Trunchiul uriaș tremură de la săritură, rezistența copacului nefiind pe măsura forței tigrului.

O ramură de mărimea brațului meu atinse tigrul, iar el ripostă, rupând crengile de parcă ar fi fost scobitori. Își înălță capul, rânjind

Tigrul din întuneric

către mine, bucurându-se de vânătoare. O căldură umedă mi se prelinse printre picioare, iar eu gemui.

Răgetul lui mă readuse în simțiri și am eliberat încă o săgeată. Fiara urlă de durere când vârful săgeții îi străpunse ochiul. Lovi copacul cu laba uriașă, aproape doborându-mă din adăpost. Am urlat și eu către animal și am urcat pe o creangă mai înaltă.

Te rog, Karai Kasang. Te rog!

Tigrul se scutură și urcă mai sus, ghearele lui sfâșiind trunchiul copacului. Scoarța acestuia trosni sub atacul bestiei.

Bâjbâind după încă o săgeată, am răsturnat toată tolba, săgețile căzând inutile pe pământ, înghițite de focul ce se înălța tot mai mult sub mine. Un suspin mă sufocă și am încercat să urc mai sus, curbând creanga sub greutatea mea. Am aruncat arcul spre fiară, iar mârâitul tigrului vibră prin copac și îmi pătrunse în oase.

Un strigăt se ridică din sat și luminile se înălțară pe potecă. Nu aveau să ajungă la timp.

— Tată! Vocea mi se frânse sub puterea fricii.

Tigrul ajunsese atât de aproape, încât îi simțeam mirosul acru de moarte și îi vedeam ochiul rămas întreg, rotund, cum se zbătea, încercând să se concentreze asupra mea.

Grăbește-te, tată!

Tatăl meu nu avea să dea greș. Nu putea da greș. M-am târât înapoi pe creangă, cu picioarele încolăcite sub mine, gemând, respirând greu, încercând să nu mă uit la tigrul, dar știind că va ataca dacă îmi voi întoarce privirea.

La poalele dealului se zăreau lumini mișcătoare și în jurul poienii răsunau strigăte. Tigrul își roti capul înapoi și alunecă, lovindu-și maxilarul inferior de creangă. M-am agățat de ramură în timp ce tigrul își scutură capul, alunecă și se prăbuși la pământ. Otrava își îndeplinise în sfârșit sarcina mortală.

Tatăl meu ajunsese în poiană, ținând un felinar într-o mână și o pușcă în cealaltă.

— Kailyn?

Lumina se opri asupra tigrului.

— Doamne, Dumnezeuule! Kailyn!

Cumva, sătenii stinseră focul ce mistuia iarba uscată, iar tata mă desprinsese cu grijă de ramură, ridicându-mă în brațele sale. Bătăile inimii lui erau lente, constante și aproape că acopereau șoaptele sătenilor. Peste umărul lui am văzut câțiva oameni coborând de pe munte tigrul mort. Aveau să-l jupoaie și apoi să-mi dea blana lui – semn al înfrângerii bestiei. Semnul înfrângerii regelui junglei – tigrul.

Tata mă așeză lângă focul cel mare din curtea casei noastre, cu o pătură pe umeri. Mama puse în fața mea un bol cu apă și-mi șterse micile șiroaie de sânge ce-mi acopereau trupul. M-am uitat în bol, unde lacrimile mele spărgeau luciul apei. Toată lumea știa că singurul animal ce putea înfrunta un tigru și să supraviețuiască era un alt tigru.

Am atins suprafața apei, tulburându-mi chipul reflectat în ea.

Mama promisese că legenda lui *sharaw* nu era adevărată. Dar eu mă ridicasem împotriva tigrului și îl învinsesem.

Poate că *jaiwa* avea dreptate. Tremuram sub pătura grea.

— Ești în siguranță, micuțule tigrule, șopti mama în părul meu. Nu există întineric mare în tine și nici în această lume.

Mi-am așezat urechea pe burta uriașă a mamei și șuvițele ei negre se amestecară cu ale mele. Stomacul i se strânse și mama gemu, aplecându-se sub durerea evidentă.

Mama greșise, pentru prima și ultima dată.